

Brussel, 19.12.2018
COM(2018) 891 final

2018/0435 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad door de verlening van een uniale algemene uitvoervergunning voor de uitvoer van bepaalde producten voor tweërlei gebruik uit de Unie naar het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Op 29 maart 2017 heeft het Verenigd Koninkrijk kennisgegeven van zijn voornemen om zich uit de Unie terug te trekken krachtens artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Dit betekent dat de primaire en secundaire wetgeving van de Unie, indien het terugtrekkingsakkoord¹ niet wordt geratificeerd, met ingang van 30 maart 2019 ("de terugtrekkingsdatum") niet langer van toepassing is op het Verenigd Koninkrijk. Het Verenigd Koninkrijk wordt dan een derde land.

De mededeling van de Commissie over "Voorbereidingen voor de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie op 30 maart 2019: een noodplan" van 13 november 2018² bevat de noodmaatregelen die de Commissie wil treffen voor het geval dat op de terugtrekkingsdatum geen terugtrekkingsakkoord in werking treedt. In die mededeling worden door de Commissie de maatregelen opgesomd die zij noodzakelijk acht en herinnert zij eraan dat in een later stadium aanvullende maatregelen nodig kunnen zijn.

De Europese Raad (art. 50) heeft op 13 december 2018 zijn oproep herhaald de werkzaamheden te intensiveren teneinde op alle niveaus voorbereid te zijn op de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk, en daarbij rekening te houden met alle mogelijke uitkomsten. Deze handeling maakt deel uit van een pakket maatregelen dat de Commissie naar aanleiding van deze oproep aanneemt.

Bij Verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad van 5 mei 2009 tot instelling van een communautaire regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel en de doorvoer van producten voor tweërlei gebruik³ is een gemeenschappelijk stelsel voor de controle op de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik tot stand gebracht, in lijn met de internationale verbintenissen en verantwoordelijkheden van de lidstaten en van de Europese Unie (EU). Krachtens die verordening is voor de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik naar derde landen een vergunning vereist. Deze vergunning kan een individuele, een globale of een algemene vergunning zijn. Teneinde het concurrentievermogen van de EU te ondersteunen en een gelijk speelveld voor alle exporteurs in de Unie te creëren, en tegelijkertijd een hoog veiligheidsniveau en volledige naleving van de internationale verplichtingen te waarborgen, voorziet Verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad in "uniale algemene uitvoervergunningen" voor de uitvoer van bepaalde producten voor tweërlei gebruik naar bepaalde derde landen onder bepaalde voorwaarden. Meer in het bijzonder voorziet bijlage IIa bij de verordening in een uniale algemene uitvoervergunning ("EU001") voor bepaalde transacties die weinig risico opleveren, bijvoorbeeld uitvoer naar Australië, Canada, Japan, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Zwitserland (met inbegrip van Liechtenstein) en de Verenigde Staten van Amerika.

De terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie zonder een akkoord is van invloed op de handel in producten voor tweërlei gebruik tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk: overeenkomstig Verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad zal voor de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik uit de EU naar het Verenigd Koninkrijk met ingang van de

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_withdrawal_agreement_0.pdf

² COM(2018) 880 final.

³ PB L 134 van 29.5.2009, blz. 1.

terugtrekkingsdatum een uitvoervergunning vereist zijn die is afgegeven door de bevoegde nationale autoriteit van de lidstaat waar de exporteur gevestigd is.

Er zijn een aantal redenen waarom het Verenigd Koninkrijk moet worden toegevoegd aan de lijst van landen waarvoor uitvoervergunning EU001 geldig is:

- het Verenigd Koninkrijk is een partij bij relevante internationale verdragen en lid van internationale regimes op het gebied van non-proliferatie en leeft de daarmee verband houdende verplichtingen en toezeggingen ten volle na;
- het Verenigd Koninkrijk leeft zijn verplichtingen in het kader van sancties uit hoofde van een door de Raad vastgesteld besluit of gemeenschappelijk standpunt of uit hoofde van een besluit van de OVSE, dan wel krachtens een resolutie van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, ten volle na;
- het Verenigd Koninkrijk voert in overeenstemming met de bepalingen en doelstellingen van de desbetreffende verordening evenredige en passende controles uit met het oog op een doeltreffende aanpak van overwegingen omtrent het voorgenomen eindgebruik en het onttrekkingsgevaar.

Het is bovendien noodzakelijk een uniforme en consistente toepassing van de controles in de hele EU te waarborgen teneinde een gelijk speelveld voor exporteurs in de EU te creëren en de veiligheid van de EU en de internationale veiligheid te beschermen.

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de lopende gewone wetgevingsprocedure tot herschikking van Verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad, zoals voorgesteld door de Commissie op 28 september 2016⁴.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Krachtens de EU-regeling voor controle op de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik baseren de nationale bevoegde autoriteiten zich voor de afgifte van uitvoervergunningen normaliter op een beoordeling per geval. Mocht voor de uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk een specifieke vergunning worden vereist, dan zou dit waarschijnlijk aanzienlijke administratieve lasten voor exporteurs en bevoegde autoriteiten veroorzaken en een ongelijk speelveld voor exporteurs in de lidstaat dreigen te creëren, waardoor de goede werking van de interne markt en van de gemeenschappelijke handelspolitiek in het gedrang kan komen. Deze ontwrichtende gevolgen kunnen worden ondervangen door het Verenigd Koninkrijk toe te voegen aan de lijst van bestemmingen waarvoor uitvoervergunning EU001 geldig is. Dit voorstel is dus in overeenstemming met de algemene aanpak inzake noodmaatregelen om een terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk zonder akkoord op te vangen.

Aangezien het Verenigd Koninkrijk een belangrijke bestemming is voor de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik en het de volledige naleving van de relevante internationale verplichtingen en toezeggingen nastreeft en waarborgt, is de toevoeging van het Verenigd Koninkrijk aan de lijst van bestemmingen waarvoor uitvoervergunning EU001 geldig is bovendien in overeenstemming met de doelstellingen van de desbetreffende verordening op het gebied van de internationale veiligheid en de veiligheid van de EU.

⁴ COM(2016) 616 final.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag is artikel 207 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Niet van toepassing aangezien internationale handel een exclusieve bevoegdheid van de EU is.

- **Evenredigheid**

De voorgestelde verordening wordt beschouwd als evenredig aangezien hierdoor onevenredige verstoringen van de handel en buitensporige administratieve lasten ten aanzien van de uitvoer van producten voor tweëerlei gebruik uit de EU naar het Verenigd Koninkrijk worden vermeden en tegelijkertijd de internationale veiligheid en de veiligheid van de EU worden gehandhaafd. Zij gaat niet verder dan nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken en omvat geen ruimere wijzigingen.

- **Keuze van het instrument**

Dit voorstel omvat een beperkte wijziging om een zeer specifieke en eenmalige situatie aan te pakken. Aangezien de lijst van derde landen waarvoor uitvoervergunning EU001 geldig is bij Verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad is vastgesteld en gezien het feit dat de Commissie niet bevoegd is om andere landen aan deze lijst toe te voegen, lijkt een verordening van het Europees Parlement en de Raad de enige passende vorm van rechtshandeling om deze situatie aan te pakken.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Niet van toepassing wegens de uitzonderlijke en eenmalige aard van de gebeurtenis die dit voorstel nodig maakt.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Door de specifieke omstandigheden waarin de onderhandelingen over de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie plaatsvinden en de voortdurend evoluerende situatie waren de mogelijkheden voor een openbare raadpleging over het voorstel zeer beperkt. De uitdagingen die voortvloeien uit de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de EU en de mogelijke oplossingen zijn echter door verschillende belanghebbenden en vertegenwoordigers van de lidstaten aan de orde gesteld.

- **Effectbeoordeling**

In overeenstemming met de richtsnoeren voor betere regelgeving hoeft wegens de uitzonderlijke aard van de situatie geen effectbeoordeling te worden uitgevoerd. Afgezien van de voorgestelde optie zijn er geen beleidsalternatieven mogelijk die hiervan materieel verschillen.

- **Grondrechten**

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de toepassing of de bescherming van de grondrechten.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Niet van toepassing.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Niet van toepassing wegens de kortstondige aard van de voorgestelde maatregel.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad door de verlening van een uniale algemene uitvoervergunning voor de uitvoer van bepaalde producten voor tweërlei gebruik uit de Unie naar het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 29 maart 2017 heeft het Verenigd Koninkrijk kennisgegeven van zijn voornemen om zich uit de Unie terug te trekken krachtens artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. De Verdragen zullen niet meer van toepassing zijn op het Verenigd Koninkrijk met ingang van de datum van inwerkingtreding van een terugtrekkingsakkoord of, bij gebreke daarvan, na verloop van twee jaar na die kennisgeving, dat wil zeggen met ingang van 30 maart 2019, tenzij de Europese Raad met instemming van het Verenigd Koninkrijk met eenparigheid van stemmen tot verlenging van die termijn besluit.
- (2) Bij Verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad⁵ is een gemeenschappelijk stelsel voor de controle op de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik tot stand gebracht, dat nodig is om de veiligheid van de Unie en de internationale veiligheid te bevorderen en een gelijk speelveld voor exporteurs in de Unie te creëren.
- (3) Verordening (EG) nr. 428/2009 voorziet in uniale algemene uitvoervergunningen ter vergemakkelijking van de controles op de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik naar bepaalde derde landen die weinig risico oplevert. De uniale algemene uitvoervergunning nr. EU001 is momenteel geldig voor Australië, Canada, Japan, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Zwitserland (met inbegrip van Liechtenstein) en de Verenigde Staten van Amerika.
- (4) Het Verenigd Koninkrijk is een partij bij relevante internationale verdragen en lid van internationale regimes op het gebied van non-proliferatie, leeft de daarmee verband houdende verplichtingen en toezeggingen ten volle na en voert, in overeenstemming met de bepalingen en doelstellingen van de desbetreffende verordening, evenredige en

⁵ Verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad van 5 mei 2009 tot instelling van een communautaire regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel en de doorvoer van producten voor tweërlei gebruik (PB L 134 van 29.5.2009, blz. 1).

passende controles uit met het oog op een doeltreffende aanpak van overwegingen omtrent het voorgenomen eindgebruik en het onttrekkingsgevaar.

- (5) Aangezien het Verenigd Koninkrijk een belangrijke bestemming is voor in de Unie vervaardigde producten voor tweëerlei gebruik, is het passend het Verenigd Koninkrijk toe te voegen aan de lijst van bestemmingen waarvoor de uniale algemene uitvoervergunning nr. EU001 geldig is teneinde een uniforme en consistente toepassing van de controles in de hele Unie te waarborgen, een gelijk speelveld voor exporteurs in de Unie te bevorderen en onnodige administratieve lasten te vermijden, en tegelijkertijd de veiligheid van de Unie en de internationale veiligheid te beschermen.
- (6) Gezien de urgentie die voortvloeit uit de omstandigheden van het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie moeten de in deze verordening vervatte bepalingen betreffende de opnemng van het Verenigd Koninkrijk in uniale algemene uitvoervergunning nr. EU001 spoedig van toepassing kunnen worden. Bijgevolg moet deze verordening in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
- (7) Slechts in een situatie waarin op de datum waarop de Verdragen krachtens artikel 50, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie niet langer op en in het Verenigd Koninkrijk van toepassing zijn, geen in overeenstemming met artikel 50, lid 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie met het Verenigd Koninkrijk gesloten terugtrekkingsakkoord in werking is getreden, moet het Verenigd Koninkrijk worden toegevoegd aan de lijst van bestemmingen waarvoor uniale algemene uitvoervergunning nr. EU001 geldig is,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bijlage IIa bij Verordening (EG) nr. 428/2009 van de Raad wordt als volgt gewijzigd:

- a) de titel "Uitvoer naar Australië, Canada, Japan, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Zwitserland, met inbegrip van Liechtenstein, en de Verenigde Staten" wordt vervangen door:

"Uitvoer naar Australië, Canada, Japan, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Zwitserland, met inbegrip van Liechtenstein, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland en de Verenigde Staten".
- b) in deel 2 wordt het volgende ingevoegd na "Zwitserland (met inbegrip van Liechtenstein)":

"- Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland".

Artikel 2

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van de eerste dag waarop de Verdragen niet langer op het Verenigd Koninkrijk van toepassing zijn krachtens artikel 50, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

Deze verordening is echter niet van toepassing indien uiterlijk op die datum een in overeenstemming met artikel 50, lid 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie met het Verenigd Koninkrijk gesloten terugtrekkingsakkoord in werking is getreden.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

*Voor het Europees Parlement
De voorzitter*

*Voor de Raad
De voorzitter*